

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123361352
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6123361352.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyne spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v spore žalobkyne: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 517,04 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 16C/76/2023-165 zo dňa 28.10.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á** voči žalovanej **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 517,04 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne z tejto sumy od 28.12.2022 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 10.10.2022 došlo v A. B. k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej. Poškodený nechal poškodené motorové vozidlo za účelom vykonania jeho opravy odviezť do autoservisu, na čo bezprostredne nadväzovalo uzavretie Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 686/2022 zo dňa 26.10.2022, na základe ktorej prenajala žalobkyňa poškodenému náhradné motorové vozidlo. Nájom náhradného vozidla trval od 26.10.2022 do 14.11.2022 po dobu zotrvania poškodeného vozidla v autoservise až do ukončenia opravy a doručenia krycieho listu poisťovňou. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavila žalobkyňa poškodenému faktúru č. 7912022 splatnú dňa 29.11.2022 na sumu 970,08 Eur s DPH za 20 dní, t. j. dobu užívania náhradného vozidla. Vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla. Poškodený odplatne postúpil svoju budúcu pohľadávku voči žalovanému titulom jeho nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na nájom náhradného vozidla na žalobcu. Započítaním pohľadávky poškodeného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky s pohľadávkou žalobkyne voči poškodenému vyplývajúcou z vyššie uvedenej faktúry v zmysle bodu 5. Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2022 vznikla voči žalovanej pohľadávka vo výške 970,08 Eur s DPH, ktorej postúpenie poškodený oznámil žalovanej. Žalobkyňa vyzvala žalovanú na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla, ktorá pohľadávka jej bola postúpená poškodeným. Žalovaná dňa 14.12.2022 poskytla žalobkyňi poisťné

plnenie vo výške 453,04 Eur. Žalovaná skončila šetrenie poistnej udalosti dňa 09.12.2022 podľa oznámenia o poistnom plnení. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

3. Za sporné v predmetnom konaní okresný súd považoval, či je zmluva o postúpení pohľadávky platná, či je žalobkyňa v konaní aktívne vecne legitimovaná a dokedy je možné účtovať dobu nájmu predmetného vozidla, teda či do skončenia opravy alebo do doručenia tzv. krycieho listu.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 427 ods. 1, § 442 ods. 1, § 524 ods. 1, ods. 2, § 580, § 581 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 4 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 186 ods. 2 CSP.

5. Na základe zisteného skutkového stavu a následného právneho posúdenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplatenie nákladov za nájom náhradného motorového vozidla za celé obdobie od 26.10.2022 až do 14.11.2022, kedy bolo umožnené nájomcovi/poškodenému prevziať si motorové vozidlo z autoservisu, je dôvodný. V tomto smere okresný súd poukázal na závery vyslovené v náleze Ústavného súdu SR zo dňa 16.02.2023 sp. zn. III.ÚS 602/2022-34, ktoré sú aplikovateľné aj na okolnosti danej prejednávanej veci. Prisvedčil tvrdeniu žalobkyne, že deň ukončenia opravy nemožno považovať za rozhodujúci deň, ku ktorému by mal poškodený možnosť ukončiť nájom náhradného vozidla, ak nemá objektívnu možnosť opravené vozidlo týmto dňom užívať. Týmto momentom je až deň vydania opraveného vozidla autoservisom poškodenému, ku ktorému autoservis pristupuje z dôvodu a v čase, keď má deklarované krytie nákladov na vykonanú opravu zo strany poisťovne prostredníctvom krycieho listu (rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/51/2024-143 zo dňa 31.07.2024). Vzhľadom na uvedené, v danom prípade žalovaný doručil krycí list dňa 14.11.2022, teda až týmto momentom sa mohlo opravené motorové vozidlo dostať do dispozičnej sféry poškodeného. Súd prvej inštancie uzatvoril, že nakoľko poškodený nemohol užívať svoje motorové vozidlo z dôvodu poistnej udalosti, ocitol sa tým v nutnosti zabezpečenia si náhradného vozidla až po moment doručenia krycieho listu žalovanej autoservisu, kedy mohol opraveným motorovým vozidlom disponovať. Podľa vykonaného dokazovania žalobou uplatnená istina 517,04 Eur predstavuje rozdiel medzi nákladmi na nájom náhradného vozidla vo výške 970,08 Eur a poskytnutým poistným plnením žalovanou vo výške 453,04 Eur. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie vyslovil, že žaloba bola oprávnená čo do dôvodu i výšky.

6. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalovaná namietala, že posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne zo strany súdu vykazuje znaky závažnej meritórnej (hmotnoprávnej) svojvôle, v dôsledku čoho došlo aj k porušeniu práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie, čím je daný aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Podľa žalovanej sa súd riadne nevysporiadal s argumentáciou žalovanej týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, čím súd taktiež porušil právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie. Má za to, že v danom prípade pred podpisom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2022 neboli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP, pričom poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/52/2022. Ďalej konštatovala, že pojem skutočná škoda je interpretovaný tak, že musí ísť o zmenšenie majetkového stavu poškodeného (R 55/1971) alebo iné znehodnotenie majetkového stavu poškodeného (R 28/2007), nepostačuje zvýšenie pasív. Ďalej sa odvolala na komentár k občianskemu zákonníku, podľa ktorého „ak dlžník nezaplatil dlžnú časťku svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na ich náhradu z titulu zodpovednej tretej osoby za škodu, pretože mu škoda zatiaľ nevznikla, samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom.“ Ďalej poukázala na rozhodnutie krajského súdu a na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4M Cdo 23/2008, podľa ktorého z charakteristík pojmu skutočná škoda je zrejmé, že ide o ujmu nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Podľa žalovanej právny úkon započítania nemožno považovať za nejaký iný spôsob alebo formu splnenia dlhu, ale ide o spôsob zániku nesplneného záväzku, pri ktorom naopak dvojitú plnenie odpadá, a preto právnu úpravu splnenia dlhu nemožno analogicky použiť na započítanie pohľadávok. Žalovaná teda považuje zmluvu o postúpení pohľadávky za absolútne neplatný právny úkon. Ďalej sa žalovaná nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nájom bol účelný aj nevyhnutný aj po oprave poškodeného vozidla. Poznomenala, že medzi autoservisom a žalovanou neexistuje žiadny relevantný právny vzťah, na základe ktorého by autoservis bol oprávnený nevydať poškodenému opravené vozidlo až do vystavenia krycieho listu poisťovňou. Poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 602/2022 a uznesenie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 303/2023. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa plne stotožňuje s vyslovenými závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých súd prvej inštancie považoval náklady na nájom náhradného vozidla

za vynaložené nutne a účelne, nakoľko boli vynaložené počas vykonávania opravy poškodeného vozidla. Uvedené závery sú v súlade s charakterom, účelom a povahou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Podľa žalobkyne sa súd v odôvodnení rozhodnutia dostatočne zaoberal spornými skutočnosťami, argumentáciou a dôkazmi strán, pričom jednotlivé dôkazy a námietky strán sporu vyhodnotil podľa svojej úvahy. Zároveň sa vysporiadal so skutkovými a právnymi okolnosťami žalobkyňou uplatneného nároku. Skutočnosť, že súd nevyhodnotil dôkazy podľa predstáv žalovanej nezakladá automaticky záver o nesprávnosti týchto skutkových zistení. Žalobkyňa argumentovala, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za poškodené vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinennej klientom žalovanej, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia a slobodného vôľového konania, ale bol v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou a vzniknutou škodou. Poškodený prenájmom náhradného motorového vozidla len riešil dôsledky zapríčinené poistnou udalosťou a odstraňoval nepriaznivý stav. K námietkam žalovanej prezentovanými v odvolaní k otázke nevyhnutnosti a účelnosti nákladov na prenájom náhradného vozidla uviedla, že dôvod užívania náhradného vozidla odpadá ku dňu vydania opraveného vozidla poškodenému, pretože k predmetnému dňu sa opravené vozidlo dostáva do dispozície poškodeného, čo zodpovedá aj právnomu názoru vyslovenému v nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.02.2023, sp. zn. III. ÚS 602/2022-34 aj zo dňa 19.12.2024, sp. zn. III. ÚS 476/2024-47. Ústavný súd Slovenskej republiky vo vzťahu k dôvodnosti a účelnosti trvania nájmu náhradného vozidla vo vyššie uvedenom náleze vyslovil stotožňujúci sa názor s názorom odvolacieho súdu, v zmysle ktorého v prípade čiastočnej škody účelnosť nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla zaniká momentom, keď došlo k ukončeniu opravy havarovaného vozidla, de facto vtedy, keď sa opravené vozidlo dostane do dispozičnej sféry poškodeného na ďalšie používanie. Súčasne Ústavný súd Slovenskej republiky definoval, že účelom náhradného motorového vozidla je eliminovať škodlivý následok spôsobenej dopravnej nehody, ktorý zasahuje do bežného života poškodeného, až do momentu, keď môže opätovne užívať svoje vlastné motorové vozidlo. V týchto prípadoch výška škody nekorešponduje iba rozsahu zničeného vozidla, ale aj primeraným nákladom, ktoré poškodený vynaložil s cieľom eliminovať škodový následok. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že nepriznaním uplatneného nároku žalobkyňi tak, ako navrhuje a odôvodňuje žalovaná, by predstavovalo porušenie zásady „neminem laedere“ – nikoho nepoškodzovať, na zachovanie ktorej žalobca apeluje. Poškodený je momentom vzniku škody nútený komunikovať s poisťovňou vinníka dopravnej nehody, ktorá si kladie podmienky pre krytie vzniknutej škody zapríčinennej jej poisťovňou, a to v prvom rade určením autorizovaných autoservisov, s ktorými je v zmluvnom vzťahu. Výberom iného autoservisu by poškodený podstupoval značné riziko pri uplatňovaní nároku na náhradu škody voči poisťovni. Poškodený sa tak stáva „vazalom“ poisťovne pri výbere autoservisu. Výberom autoservisu, ktorý je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou sa končí jeho súčinnosť s poisťovňou a túto v plnej miere preberá autorizovaný servis, ktorému je poisťovňa zaviazaná plniť za vykonanie opravy, a to práve dorúčením krycieho listu. Krycí list predstavuje zabezpečenie úhrady nákladov za vykonanie opravy a protiplnením autoservisu je vydanie opraveného vozidla poškodenému. V predmetnej veci poškodený užíval náhradné vozidlo po dobu 20 dní, t.j. od 26.10.2022 do dňa 14.11.2022, pričom faktúra za opravu bola zo strany autoservisu vystavená dňa 03.11.2022 a ukončenie šetrenia poistnej udalosti (tzv. krycí list) bol autoservisu zo strany žalovanej doručený dňa 14.11.2022, avšak nárok na náhradu nákladov spojených s užívaním náhradného vozidla následne žalovaný priznal len do 03.11.2022. Samotnú dĺžku opravy nebolo možné zo strany poškodeného akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť, pričom autoservis ako zmluvný partner žalovanej a autorizovaný servis garantuje kvalitné a rýchle vykonanie opravy a tzv. zlikvidovanie poistnej udalosti zo strany žalovanej, poškodený tak nemohol mať žiadne pochybnosti o tom, že oprava a likvidácia poistnej udalosti bude vykonaná v čo najkratšom možnom čase vzhľadom na objektívne možnosti na strane autoservisu a jeho zmluvné povinnosti vo vzťahu k žalovanej. Poškodený je od momentu odovzdania svojho poškodeného motorového vozidla autoservisu zbavený akejkoľvek možnosti s ním disponovať, pokiaľ mu ho autoservis nevydá, ako je preukázané bežnou obchodnou praxou i čestným prehlásením poškodeného. Pokiaľ žalovaná poukázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/41/2023, krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/71/2021, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/102/2018, uznesenie NSSR sp.zn. 7Cdo/173/2020 alebo rozhodnutie Okresného súdu Žilina sp.zn. 32C/12/2024, uvedené právne názory sú prekonané, a to aj vzhľadom na vyššie označený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale aj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 476/2024-47 zo dňa 19.12.2024, ako aj s poukazom na rozhodnutia krajských súdov. Podľa žalobkyne v žiadnom prípade nemožno akceptovať žalovanou prezentovaný svojvoľný výklad predmetného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky. V tomto zmysle považuje argumentáciu žalovanej nálezom Ústavného

súdu za protirečenie a žalovanou prezentovaný výklad za účelový v prospech žalovanej. Žalobkyňa je presvedčená o správnosti ňou prezentovaného výkladu a interpretácie nálezov Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 602/2022-34 zo dňa 16.2.2023 a č. k. III. ÚS 476/2024-47 zo dňa 19.12.2024 a vzhľadom na množstvo rozhodnutí súdov prvej inštancie, označené rozhodnutia senátu Krajského súdu v Bratislave a senátov Krajského súdu v Žiline má za to, že v otázke účelnosti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe v zmysle argumentácie žalobkyne. Žalobkyňa má za to, že nie je dôvodné skúmať účelnosť a nevyhnutnosť užívania náhradného vozidla nad rámec účelu náhradného vozidla definovaného predmetným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky. Zotrvanie motorového vozidla poškodeného v autoservise je priamym a bezprostredným následkom konania poisťovne žalovanej, poškodený nemá žiaden dosah na trvanie opravy motorového vozidla, či na doručenie krycieho listu zo strany poisťovne. Užívanie opraveného motorového vozidla mu umožňuje autorizovaný autoservis, ktorý je zmluvným partnerom poisťovne (žalovanej), až keď sú mu nahradené náklady spojené s vykonanou opravou motorového vozidla, na ktorých úhradu je zaviazaná poisťovňa. Prevádzkyschopnosť opraveného vozidla poškodeného dňom zavŕšenia jeho opravy nepredstavuje odstránenie príčiny, pre ktorú nemohol poškodený svoje motorové vozidlo užívať. Škodová udalosť je sanovaná až ku dňu, kedy poškodený môže svoje opravené motorové vozidlo opäť užívať, a to jeho vydaním zo strany autoservisu. K uvedenému momentu sa stáva ďalšie užívanie náhradného vozidla neúčelným. Ak autoservis vydá opravené vozidlo po úhrade nákladov na opravu motorového vozidla, resp. doručení krycieho listu zo strany poisťovne, a žalobkyňa preukáže súdu, kedy poškodený odovzdal poškodené vozidlo autoservisu a kedy mu bolo opravené motorové vozidlo vrátené, ide o unesenie dôkazného bremena zo strany žalobkyne na preukázanie účelu náhradného vozidla, a teda nároku na náhradu nákladov spojených s jeho prenájomom. Postup autoservisu, pri vykonávaní opravy motorového vozidla a jeho vracaní poškodenému nemožno nijako pričítať poškodenému, ktorý bol objektívne po celú dobu zotrvania jeho motorového vozidla v autoservise vylúčený z užívania svojho motorového vozidla, a to v dôsledku primárnej príčiny, ktorou je vznik škody na jeho motorovom vozidle porušením povinností poisťovne. Náhrada nákladov spojených s opravou poškodeného vozidla, resp. vystavenie krycieho listu, je povinnosťou poisťovne.

8. V odvolacej replike žalovaná namietala, že argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa jej aktívnej vecnej legitímácie považuje za nesprávnu, okresný súd sa v rámci právneho posúdenia tejto otázky dopustil hmotnoprávnej svojvôle, a to najmä vo vzťahu k výkladu § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 580 Občianskeho zákonníka. Žalovaná sa preto jej odvolaním domáha aj ochrany jej základných práv, ako aj ochrany zákonnosti ako takej. Žalovaná zotrvala na argumentácii uvedenej v odvolaní. Opätovne poukázala, že v súlade s ustáleným výkladom pojmu skutočná škoda mohla poškodenému v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla vzniknúť škoda zaplatením vyfaktúrovaného nájomného, k čomu však nedošlo. Nakoľko teda škoda neexistovala, tak nebolo možné platne dojednať odplatu za postúpenie pohľadávky, nakoľko škoda v súvislosti s prenájomom náhradného v rozhodnom čase, t.j. v čase podpisu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.11.2022 neexistovala, ale bola len hypotetická s možnosťou jej vzniku v budúcnosti. Ďalej poukázala, že akýkoľvek nárok na náhradu škody nemôže mať charakter budúcej pohľadávky, pričom opačný postoj je v rozpore so zásadou náhrady skutočnej škody vyjadrenej v § 442 ods. 1 OZ. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 21.12.2009, sp. zn. 4M Cdo 23/2008, v ktorom uviedol, že z charakteristík pojmu skutočná škoda je zrejmé, že ide o škodu nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Žalovaná považuje za neprípustné, aby akákoľvek zmluva o postúpení pohľadávky bola originárnym právnym dôvodom vzniku pohľadávky, ktorá ňou má byť postupovaná.

9. V odvolacej duplike žalobkyňa uviedla, že sa v celom rozsahu pridŕžiava svojich doterajších tvrdení a písomných podaní v tomto konaní, pričom poukazuje najmä na obsah jej vyjadrenia v odvolacom konaní, ako aj na ostatné ústne vyjadrenia a písomné podania. Nárok žalobkyne uplatnený v tomto konaní považuje za plne dôvodný. Rozhodnutie prvoinštančného súdu je podľa žalobkyne plne v súlade s vykonaným dokazovaním a právne posúdenie zodpovedá povahe vynaloženia nákladov z hľadiska účelnosti, dôvodnosti a bezprostrednej súvislosti so škodovou udalosťou.

10. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitímovaný účastník konania (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie pri aplikácii § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutiu predchádzajúceho konania konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel

k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vrátane výroku o náhrade trov konania náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie, a preto naň v podrobnostiach poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

12. V prejednávanej spore bolo zásadné zodpovedanie otázky, či poškodenému (právne predchodcovi žalobkyne) vzniká nárok na náhradu škody spočívajúcej v nájme náhradného motorového vozidla do vykonania opravy poškodeného motorového vozidla, ktorá bola spôsobená škodcom (poisteným), alebo až do doby, po ktorú poškodený nemohol predmetné motorové vozidlo užívať. Ďalšou spornou skutočnosťou bol žalovanou tvrdý nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne.

13. Odvolací súd za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla považuje dobu do vybavenia poistnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poistná udalosť je v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zák. č. 381/2001 Z.z. vybavená skončením šetrenia, oznámenia výšky poistného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote.

14. Je odvolaciu súdu známou obchodnou praxou, že autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo (len) až po zaplacení ceny opravy alebo je možné (v prípade platného PZP) požiadať poisťovňu o vydanie krycieho listu, preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že cenu opravy vozidla v konkrétnej výške zaplatí. Je potrebné mať na pamäti, že okrem prípadov, keď vzájomná podmienenosť práv a povinností vyplýva priamo zo zákona (napr. § 457 OZ) ide v občiansko-právnych vzťahoch o vzájomnú podmienenosť plnenia i tam, kde táto vyplýva z dohody účastníkov. Bolo by naivné domnievať sa, že poškodený (v pozícii spotrebiteľa) by bol schopný „vyjednať si“ výnimku z danej obchodnej praxe, t.j. odovzdanie vozidla autoservisu pred úhradou (resp. prísľubom úhrady) ceny opravy. Nemožno ani spravodlivo po poškodenom žiadať, aby si na území SR dohľadával autoservis, ktorý takéto (bežnej obchodnej praxi) zodpovedajúce dojednanie v rámci zmluvného vzťahu neuplatňuje. V tomto smere teda nemožno poškodenému ani pričítať porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti (§ 415 OZ), t.j. povinnosti správať sa tak, aby škoda nevznikla (v danom prípade aby sa škoda nenavýšovala).

15. V prejednávanej spore nebolo preukázané, že by došlo k prerušeniu príčinnej súvislosti medzi spôsobenou dopravnou nehodou a škodou poškodeného (nákladmi za nájom náhradného vozidla v období od jeho zapožičania do doručenia krycieho listu) inou „škodovou udalosťou“, ktorú by bolo možné pričítať úmyselnému či nedbanlivostnému konaniu poškodeného či tretieho subjektu (napr. servisu). Iná by bola situácia, ak by poškodený užíval náhradné vozidlo aj po doručení krycieho listu (prerušenie príčinnej súvislosti porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti poškodeného správať sa tak, aby škoda nevznikla/škoda sa nenavýšovala) alebo ak by servis zadržoval vozidlo po uhradení ceny opravy, resp. doručení krycieho listu (prerušenie príčinnej súvislosti neoprávneným konaním servisu), atď. Záverom je potrebné akcentovať, že žalovaná nenavrhol pred súdom prvej inštancie vykonať žiaden dôkaz, ktorý by bol spôsobilý preukázať prerušenie príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a uplatňovanou škodou.

16. Napokon pre úplnosť odvolací súd dodáva, že uvedený záver zodpovedá i teórii tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti. Podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti je škoda v konkrétnom prípade spôsobená protiprávnym úkonom alebo zákonom kvalifikovanou škodovou udalosťou vtedy, ak protiprávny úkon (kvalifikovaná udalosť) je nielen podmienkou vzniku určitej škody, ale má zároveň podľa obvyklého (prirodzeného) chodu veci i podľa všeobecnej skúsenosti spravidla za následok spôsobenie tejto škody. Vylúčené sú preto také atypické následky konania škodcu, ktoré sú z hľadiska škodovej udalosti pre vzniknutý následok podľa všeobecných životných skúseností ľahostajné a ktoré sa podieľali na vzniku škody iba prostredníctvom nezvyčajného reťazenia okolností. Škodca teda zodpovedá iba za „adekvátne“ spôsobenie škody, teda za všetky negatívne následky svojho konania, s ktorými sa vo všeobecnosti a podľa normálneho priebehu veci mohlo a malo počítať.

17. V danom prípade mohol škodca počítať s tým, že negatívnym dôsledkom jeho konania bude nielen škoda na vozidle ale aj náklady za prenájom náhradného vozidla, ktoré vzniknú poškodenému, a to v rozsahu primeraného typu vozidla, miesta a času jeho zapožičania a podmienkam zodpovedajúcim obchodnej praxi v danom sektore podnikania. Škoda (t.j. aj nájom náhradného vozidla od jeho opravy do úhrady ceny opravy, resp. doručenia krycieho listu) bola pre škodcu za daných pomerov (všeobecne zaužívaná obchodná praxia servisov) predvídateľná.

18. Pri posudzovaní účelnosti nájmu motorového vozidla aj v kontexte celkovej dĺžky tohto nájmu je potrebné vychádzať predovšetkým zo skúmania reálnej možnosti poškodeného užívať si svoje motorové vozidlo. Z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie plynie, že motorové vozidlo poškodeného bolo v servise od 26.10.2022 do 14.11.2022, kedy bolo umožnené nájomcovi/poškodenému prevziať si motorové vozidlo z autoservisu. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou (dopravnou nehodou) a škodou bola prerušená, a preto celú uvedenú dobu možno považovať za dobu, po ktorú boli náklady – nájom náhradného vozidla vynaložené účelne.

19. Odvolací súd k námietke žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie konštatuje, že táto je nedôvodná. Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie, a teda, že uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 15.11.2022, ktorou súčasne došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok, došlo k vzniku škody vo výške nákladov na nájomné za užívanie náhradného vozidla. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovanej, že v danom prípade malo dôjsť najskôr k úhrade a až potom k prípadnému postúpeniu a teda, že žalobkyňa nemá aktívnu legitímáciu na podanie žaloby. Odvolací súd v súlade s už v iných rozhodnutiach prezentovanými právnymi názormi má za to, že tento výklad žalovanej nemá oporu v zákone a je len jeho priáním s cieľom nemusieť plniť svoje záväzky.

20. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, ako už v minulosti tunajší súd vyslovil, že predmetný nárok poškodeného vznikol z povinného zmluvného poistenia voči žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zák. č. 381/2001 Z. z., a ktorú si mohol voči žalovanej ako poisťovateľovi uplatniť priamo. Tento nárok (pohľadávka) je spôsobilý byť predmetom postúpenia v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. Prípady, kedy pohľadávka nie je spôsobilá na postúpenie upravuje ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka, pričom v konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, že by tu existovali takéto zákonné dôvody vylučujúce postúpenie. Dohoda že ich vzájomné nároky, a to nárok poškodeného na odplatu za postúpenie pohľadávky a nárok žalobkyne na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa navzájom započítajú, je prejavom zmluvnej voľnosti strán, ktorý nie je v rozpore s vecným záverom premisy preferovanej Ústavným súdom SR (napr. nález sp. zn. I. ÚS 640/2014 zo dňa 1.4.2015), ktorá vychádza z interpretácie právnych úkonov v prospech ich platnosti, pričom konštatovanie neplatnosti právneho úkonu má byť celkom výnimočným. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobkyňou a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 Občianskeho zákonníka, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

21. Odvolací súd ďalej poukazuje na právny názor vyslovený v rozhodnutí tunajšieho súdu sp. zn. 10Co/7/2021 zo dňa 30.06.2021, s ktorým sa plne stotožňuje a poukazuje naň: „Krajský súd konštatuje, že v rámci dotknutej zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Len pri striktnom (až puristickom) prístupe k uplatňovaniu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Inými slovami, poškodený by položil na stôl sumu (v danom momente) 1.127,50 eur a posunul ju k žalobcovi, ktorý by ju vzápätí posunul späť k poškodenému. Krajský súd vedome v danej spojitosti používa mierne zveličenie, pretože popísaný (odvolateľom minimálne naznačovaný) postup v rámci kontraktčných procesov odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počínaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Z konštatovaného je zrejmé, že aktívna legitímácia žalobcu v súdnej veci bola preukázaná.“ Odvolací súd ďalej konštatuje, že právny poriadok Slovenskej republiky pri fyzických a právnických osobách (nie orgánoch štátu) je ovládaný zásadou, čo nie je zakázané je dovolené.

22. Odvolací súd ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán konania a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyňu ako úspešnej procesnej

strane nárok na ich náhradu v celom rozsahu proti žalovanej, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)